

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Retorik

Tema: Retoriska perspektiv på sociala frågor

Syfte

Syftet med detta prov är att bedöma elevernas förståelse och förmåga att analysera och tillämpa retoriska strategier i argumentationer kring sociala frågor.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll handlar om hur retorik används för att belysa och argumentera kring sociala frågor. Eleverna ska lära sig att analysera argument och strategier som används i debatter kring aktuella samhällsfrågor och hur retorik kan påverka opinionen.

Kunskapskrav

Eleven ska kunna redogöra för och analysera retoriska argumentationer som förs i sociala frågor. Eleven ska dessutom kunna reflektera över hur dessa argument påverkar samhällsdiskussionen och individer i en bredare kontext.

Prov

Faktafrågor

1. Vilket av följande verktyg är ett exempel på en emotionell appell?
 - A) Statistiska data
 - B) Fakta och bevis
 - **C) Personliga berättelser**
 - D) Förordningar och lagar
2. Vad menas med retorik?
 - A) Att undervisa i skolan
 - **B) Konsten att övertyga**
 - C) Att skriva akademiska avhandlingar
 - D) En form av vetenskaplig analys
3. Vilken av följande sociala frågor kan belysas med hjälp av retorik?
 - A) Väderleksrapportering
 - **B) Jämlikhet**
 - C) Matlagning

- D) Datorspel
- 4. Hur kan sociala medier påverka retoriska strategier?
 - **A) De möjliggör snabb spridning av budskap**
 - B) De eliminerar behovet av argumentation
 - C) De gör retorik irrelevant
 - D) De minskar tillgången till information
- 5. Vilket av följande syftar till att väcka känslor hos publiken?
 - A) Logiska argument
 - **B) Emotionella apeller**
 - C) Statistiska bevis
 - D) Historiska jämförelser
- 6. Vilken roll spelar argumentation i debatter kring sociala frågor?
 - A) Den förvränger fakta
 - **B) Den syftar till att övertyga publiken**
 - C) Den gör ingen skillnad
 - D) Den är endast baserad på känslor
- 7. Vad är en viktig aspekt av en framgångsrik retorisk argumentation?
 - A) Att enbart använda statistiska data
 - **B) Att kombinera olika strategier**
 - C) Att ignorera motargument
 - D) Att alltid vara känslsam
- 8. Vilket av följande påståenden är korrekt angående retoriska verktyg?
 - A) De används endast i politiska sammanhang
 - **B) De kan förstärka argumentationen**
 - C) De ska alltid vara emotionella
 - D) De är inte viktiga i debatter
- 9. Vad är syftet med en emotionell appell i argumentation?
 - **A) Att påverka känslorna hos publiken**
 - B) Att presentera fakta
 - C) Att skapa förvirring
 - D) Att presentera statistik
- 10. Vilken av följande fraser illustrerar en retorisk fråga?
 - A) "Är det verkligen en rimlig fråga?"
 - B) "Det är viktigt att tänka på detta."
 - **C) "Kan vi verkligen acceptera detta?"**
 - D) "Enligt forskningen är detta sant."
- 11. Vilket av följande exempel visar på en brist i retorisk argumentation?
 - A) Välgrundade motargument
 - **B) Ad hominem-attacker**
 - C) Klara och tydliga fakta
 - D) Relevant bevismaterial
- 12. Vad kan en bra argumentation leda till i en debatt?
 - A) Ingen påverkan på åhörarna
 - **B) En förändring i åsikter eller uppfattningar**
 - C) Mer förvirring bland publiken
 - D) Att alla håller med
- 13. Vilket av följande retoriska verktyg används för att stödja fakta?
 - A) Känslosamma berättelser

- **B) Statistiska data**
 - C) Retoriska frågor
 - D) Metaforer
14. Hur kan en retorisk strategi bli ineffektiv?
- A) Genom att vara konsistent
 - B) Genom att blanda för många strategier
 - **C) Genom att ignorera publiken**
 - D) Genom att använda tydligt språk
15. Vilka faktorer påverkar en publiks mottaglighet för retorik?
- A) Endast presentationens längd
 - **B) Publikens förkunskaper och attityder**
 - C) Enbart talarens rykte
 - D) Detaljerad statistik

Resonerande frågor

1. Analysera hur användningen av statistiska data kan öka trovärdigheten i en argumentation. Syftet är att uppmuntra djupare reflektion kring hur data kan påverka mottagarens uppfattning.
2. Diskutera vikten av emotionella apeller i retoriska framträdanden och ge exempel på när de kan vara mest effektiva. Denna fråga ger möjlighet att utforska känslobaserad argumentation.
3. Hur kan motargument beaktas i en framgångsrik argumentation kring sociala frågor? Här syftar frågan till att förstå balansen mellan att bemöta motargument och stärka egna påståenden.
4. Vilka etiska hänsyn bör tas i beaktande vid användningen av retoriska strategier inom sociala frågor? Denna fråga syftar till att få eleverna att reflektera över ansvaret som talare.
5. Analys av ett aktuellt exempel där retorik har påverkat en social fråga. Eleverna får möjlighet att koppla teori till verkliga händelser, vilket visar förståelse för ämnet.
6. Diskutera hur kulturella skillnader kan påverka retoriska strategier och mottaglighet för argumentation. Frågan uppmuntrar till en bredare förståelse av retorikens kontext.
7. Reflektera över din egen argumentationsstil. Hur påverkas den av de retoriska verktyg du har lärt dig? Denna fråga ger eleverna möjlighet till självinsikt och utvärdering av sin egen utveckling.
8. Hur kan vi som samhälle förbättra retoriska diskussioner kring sociala frågor? Syftet är att uppmuntra konstruktiva tankar kring framtida förbättringar.

Bedömning

Faktafrågorna ger 1 poäng vardera och de resonerande frågorna ger 3 poäng vardera. För betyg E krävs minst totalt 8 poäng, för betyg C krävs minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor), och för betyg A krävs minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).